

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 761/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. novembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a. s., Karadžičova 17, Bratislava, zastúpenej advokátom JUDr. Jaroslavom Čollákom, Advokátska kancelária Čollák, Weiczen, Vanko & Partneri, Floriánska 19, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9 Co 460/2015 zo 17. septembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a. s., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. januára 2016 doručená sťažnosť spoločnosti Wüstenrot poisťovňa, a. s., Karadžičova 17, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len

„krajský súd“) sp. zn. 9 Co 460/2015 zo 17. septembra 2015 (ďalej len „napadnutý rozsudok“)

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalovanej v druhom rade v konaní vedenom pred Okresným súdom Ružomberok pod sp. zn. 5 C 73/2015 o zaplatenie 5 288,20 € s príslušenstvom z titulu náhrady škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla poisteného u sťažovateľky. Okresný súd v uvedenej veci sťažovateľky rozhodol rozsudkom z 5. mája 2015 tak, že žalobu zamietol. Sťažovateľka proti označenému rozsudku okresného súdu podala odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.

Sťažovateľka v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu skutkovo a právne argumentuje v neprospech právnych záverov okresného súdu a krajského súdu v uvedenej veci a tvrdí, že jej vec bola prvostupňovým súdom, ako aj odvolacím súdom nesprávne právne posúdená. Vo vzťahu ku napadnutému rozsudku krajského súdu namieta, že krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nedal ústavne konformnú odpoveď na jej odvolacie námietky, preto vyslovuje domnienku, že postupom a označenými rozhodnutiami vo veci konajúcich súdov došlo k porušeniu jej označených práv.

Sťažovateľka v závere svojej sťažnosti navrhla rozhodnúť nálezom, v ktorom ústavný súd vysloví porušenie jej označených práv napadnutým rozsudkom krajského súdu, napadnutý rozsudok krajského súdu zruší a vec vráti krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke prizná náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom odmietnutia návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

K namietanému porušeniu označených práv postupom a napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd vzhľadom na charakter námietok sťažovateľky v úvode konštatuje, že ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Vychádzajúc z uvedeného ďalej konštatuje, že námietky sťažovateľky, ktoré smerujú k nesprávnemu právnemu posúdeniu jej nároku napadnutým rozsudkom krajského súdu, ktorého odôvodnenie považuje za nedostatočné, arbitrárne a také, ktoré nedáva odpoveď na jej zásadné námietky uplatnené v odvolaní, nemajú ústavnoprávny charakter.

Ústavný súd napriek uvedenému po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu vrátane sťažovateľkou prezentovaných nosných úvah konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z rozhodujúcich skutočností. V okolnostiach posudzovanej veci krajský súd v odôvodnení svojho napadnutého rozsudku uviedol, že *„odvolateľ k veci samotnej neuviedol žiadne skutočnosti, s ktorými by sa prvostupňový súd nevysporiadal a ktoré by boli spôsobilé inak vyhodnotiť skutkový stav a následne na to nadväzujúce vydané rozhodnutie prvostupňového súdu. Aj odvolací súd sa stotožnil s právnym posúdením veci, keď mal za to, že odhodenie zveri*

ako následok stretu motorového vozidla so zverou do protismeru bolo príčinou škody na motorovom vozidle, prevádzkovateľom ktorého bol navrhovateľ. Škoda tak vznikla v súvislosti s prevádzkou motorového vozidla odporcu v rade 1/, ktorý za škodu zodpovedá v zmysle § 427 OZ. Zákon č. 381/2001 Z. z. v ust. § 15 od 1. 1. 2002 zaviedol všeobecný priamy nárok poškodeného na náhradu škody proti poisťovateľovi zodpovednej osoby tak, ako to poznajú obdobné právne úpravy v Európe, preto v prípade škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla si poškodený môže vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní voči škodcovi (poistenému) alebo voči poisťovateľovi alebo voči obidvom súčasne (solidárne). Vo vzťahu k poisťovni ide o špecifické právo poškodeného na výplatu plnenia za poisteného škodcu, a to vo výške, akou za škodu zodpovedá poistený škodca, pričom predpokladom vzniku povinnosti poistiteľa plniť je preukázanie zodpovednosti poisteného za škodu, ktorá poškodenému vznikla.

Za nedôvodné považoval odvolací súd aj tvrdenie odporcu v rade 2/, že nie je pasívne legitimovaným v spore. Práve s poukazom na ust. § 15 zákona č. 381/2001 Z. z. poškodený má právo uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi zodpovednej osoby. Ak teda poškodený môže žalovať osobitne poisťovňu (poistiteľa), môže tak urobiť aj spoločne so škodcom. Ako už bolo vyššie uvedené, môže si vybrať, či nárok na náhradu škody uplatní len voči škodcovi alebo voči poisťovateľovi, prípadne solidárne súčasne voči obidvom.“.

Tieto úvahy krajského súdu nadväzujú na obsah odôvodnenia prvostupňového súdu, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnutý rozsudok krajského súdu náležite odôvodnený.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľkou prezentované tvrdenia, jeho úsudky a ním predstretý právny záver, ku ktorému v primerane podrobnej argumentácii zdôvodnil svoje úvahy opierajúc sa o rozhodné skutočnosti relevantné pre rozhodnutie o uplatnenom nároku. Nemožno súhlasiť s názorom sťažovateľky, že uvedená situácia (zvíera, ktoré bolo

odhodené motorovým vozidlom na oproti idúce motorové vozidlo, na ktorom následne spôsobilo škodu) nemá svoj pôvod v prevádzke motorového vozidla. Podľa názoru ústavného súdu je irelevantné, či išlo živú, resp. mŕtvu vec (zvíra je v zmysle slovenského právneho poriadku vecou, pozn.), pre ustálenie zodpovednosti bolo podstatné zodpovedanie otázky, či okolnosti vzniku škody majú svoj pôvod v prevádzke motorového vozidla. Už uvedené skutkové okolnosti prípadu podľa názoru ústavného súdu nepochybne vedú k záveru, že nebyť prevádzky motorového vozidla, škoda by nevznikla v dôsledku odhodenia zvery ako priameho následku jej stretu s vozidlom. Súvislosť je prima facie zrejmá a vychádza z osobitosti povahy prevádzky, ktorou je rýchlosť, preto záver okresného súdu, ako aj krajského súdu je logicky primerane odôvodnený a okolnostiach prípadu ústavne konformný, keďže vychádza z relevantných rozhodných okolností prípadu, ktoré náležite subsumoval pod príslušné ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Vychádzajúc z uvedeného liberácia za daných okolností nebola možná, pretože bola splnená hypotéza prvej vety § 428 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá vylučuje možnosť liberácie. Tá by prichádzala do úvahy len v prípade, keď škoda by nebola spôsobená okolnosťami, ktoré majú svoj pôvod v prevádzke. Preto námietka sťažovateľky, že krajský súd nedal odpoveď na jej odvolaciu argumentáciu, je nedôvodná.

Ústavný súd sa teda z obsahu napadnutého rozhodnutia krajského súdu presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že v tomto ohľade sťažovateľka dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti jej právnej veci, závery krajského súdu sú logické, vychádzajúce zo skutkových okolností veci a relevantných právnych noriem, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (m. m. I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03).

Ústavný súd zhodne s Európskym súdom pre ľudské práva neskúma, či dôvody uvedené v rozhodnutí sú vecne správne (VandeHurk c. Holandsko z 19. 4. 1994, séria A, č. 229, § 61, správa Európskej komisie pre ľudské práva vo veci Fouquet c. Francúzsko, recueil I/1996, s. 29). Je vecou ústavnej zodpovednosti celej sústavy všeobecných súdov,

aby chránili zákonnosť spôsobom, ktorý je vecne správny, primerane odôvodnený a nie je arbitrárny. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutého rozsudku krajského súdu prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné napadnuté rozhodnutie krajského súdu hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

V súvislosti so sťažovateľkou deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

Na podporu svojich záverov ústavný súd poukazuje aj na to, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Rovnako ESĽP judikoval, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. 1. 1999). Judikatúra ESĽP však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide

o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. 5. 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. 4. 1993, II. ÚS 410/06). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že v rámci predbežného prerokovania veci dospel k záveru o nedostatku relevantnej súvislosti medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu a označeným základným právom sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, vrátenie veci mu na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2016